

«MIN EGEN KJÆRE GUNNAR!

[...] Det er saa varmt og godt i hjertet. [...] Hvor jeg glæder mig til at treffe dig igjen! Til at sidde inde i armen din igjen [...] Og du skal op til mit kjære Spitsbergen, hvor det var saa let at springe om og saa let at arbeide. Det vilde nok været morsomt at ha været med, men det vilde været for meget godt paa en gang. I tankerne dine er jeg med og klyver i uren foran dig med den store botaniserkassen. [...] Din egen Hanna»

Brevet er datert 15. juli 1909. Hanna Resvoll-Holmsen skriver kjærlighetsbrev – og har allerede da gjort seg fortjent til å bli en av heltinnene i denne boka. For to år tidligere, sommeren 1907, vandret nemlig den samme kvinnen hvileløst, i dager og uker, langs fjorder, opp fjellsider, for å samle planter på sitt «kjære Spitsbergen».

Og hun var på vitenskapelig tokt med en ekte fyrste. Deltager i en ekspedisjon som med sine undersøkelser la grunnlaget for at Norge fikk suvereniteten over Svalbard i 1920.

Hun settes i land med telt, plantepresse, botaniserkasse, mat. Og en rifle i tilfelle isbjørn. Helt forbaska alene gikk hun. Ble det for varmt, hev hun av seg vadmelskjørt og tjukke, hvite strømper og tok et bad i en elv. Om nettene sov hun i telt.

Sommeren etter kom hun tilbake. Hanna var i tillegg til å være en forskerpioner en av de første i landet som tok fargebilder, den aller første på Svalbard. Etter hvert fikk hun både en elv, en slette og noen vann oppkalt etter seg, på Mitrahalvøya, nord for Ny-Ålesund, på nordvesthjørnet av Spitsbergen.

Hun er sannsynligvis den første norske, kvinnelige forskeren på Svalbard. Seinere ble hun den første norske kvinnen som skriver hovedoppgave i botanikk, og i tillegg var hun den desidert beste i sitt kull, og siden ble hun dosent og så, åh, det er så mye bra med denne dama. Egentlig har jeg lyst å fortelle alt med en gang, men jeg har bare et lite kapittel til rådighet, og velger derfor å fokusere mer på livet hennes – svalbardsomrene – og alle ordene hennes enn på den vitenskapelige karrieren. Vi dveler derfor litt ved nettopp sommeren 1909, og smugleser videre i disse tidligere upubliserte kjærlighetsbrevne.

JANUAR 2012: SØRPE. SLUDD. Grå, stor himmel, så tung at den snart detter ned på bråkebyen Oslo. Skitne, svarte, sneisne biler snegler seg forbi, enser meg ikke. Jeg står i et stort kryss og venter. Noen har skrudd volumknappen opp, og det er bare januar, klokka er ikke engang elleve.

Jeg venter på en mellomblå pickup som skal komme fra vest. Trærne er nakne og en vind de kalte Dagmar, blåste Oslo litt over ende. Iallfall gikk det et par trær og noen mistet visst strømmen sin noen timer.

En mobilringelyd avbryter tankerekken:

- Åh, herregud, jeg har glemt datamaskinen min. Jeg må snu og kjøre tilbake. Det tar litt tid. Jaja ..., sier hun.

En time seinere setter jeg meg inn i bilen hennes. Liv Arnesen har hentet maskinen på hytta helt oppi Lommedalen. Hun sier at det heldigvis snør i marka. Og at hun har ringt dem hun skulle holde foredrag for, et senioruniversitet på Skedsmo.

- Det var helt greit, de tok bare litt allsang først, de.

Mot Skedsmo og de eldre

Dette er altså Liv Arnesen. En ekte polfarer. Kort, mørkt hår, høyreist, så sprek og lattermild at alder allerede for lengst har mistet sin betydning. Første kvinne i hele verden til å gå uten hjelp og etterforsyninger til Sydpolen i 1994. Hun var med på den første rene kvinneturen over Grønland i 1992. Og Ann Bancroft og Liv ble de første kvinner som krysset Antarktis-kontinentet – mens millioner av skoleungdommer fra over hundre land fulgte med. Vi skal komme tilbake til disse turene, men der har du hele greia med Liv. Lærer-Liv. Pedagog-Liv som sier, uten å rødme, verken i kinn eller i stemme, at hun faktisk, ja, faktisk vil gjøre verden litt bedre.

Og dette kapitlet er et intervju som utføres i løpet av to dager, et forsøk på å møte og nærme meg denne Liv. Dama med noen suksesser, noen nederlag, alltid noen nye drømmer på lur. Akkurat nå planlegger Liv sin tredje tur til Antarktis. Og hun nærmer seg faktisk 60. Fanken, der glapp den likevel ut av meg, den betydningsløse alderen.